

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6., 1903 Budapest. Pf.: 314/15.,
Telefon: (06-1) 443-5573,
Telefax: (06-1) 443-5733,
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva Panaszos meghatalmazott jogi képviselőként előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Készenléti Rendőrség parancsnoka (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos meghatalmazott jogi képviselője postai úton panasszal fordult a Panasztestülethez, a Panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kapcsán.

A panasz szerint a Panaszos társaival együtt megjelent az épület előtt, abból a célból, hogy politikai véleményüket fejezzék ki. Politikai véleménynyilvánításuk abban nyilvánult meg, hogy a Panaszos és két társa – egy létra segítségével – felmászott az erkélyre, majd egy transzparenst tartottak maguk elé.

A Panaszos és társai a rendőri felszólításnak eleget téve önként távoztak az erkélyéről, a rendőri intézkedésnek sem aktív, sem passzív módon nem álltak ellen, ennek ellenére mégis előállították őket a Rendőrkapitányságra.

A jogi képviselő úgy nyilatkozott, hogy a Panaszos igazoltatása kapcsán nem kíván panaszt tenni, ugyanis annak foganatosítására indokolt módon és szakszerűen került sor. A jogi képviselő rögzítette továbbá, hogy a rendőrség helyesen nem alkalmazott testi kényszert és bilincselést sem.

A panasz szerint a Panaszos előállítása ugyanakkor szükségtelen, indokolatlan és aránytalan volt, mivel a Panaszos a helyszínen bűncselekményt nem követett el, ellene büntetőeljárás nem is, hanem szabálysértési eljárás indult. Az előállítási ok nem volt megállapítható, ugyanis a Panaszos a rendőri felszólításnak eleget tett és az erkélyt elhagyta, továbbá társaival a dolgokat visszaadták.

A jogi képviselő a panaszban hangsúlyozta, hogy tekintettel arra, hogy a Panaszos személyazonossága – az igazoltatást követően – a helyszínen ismertté vált, ezért adott esetben írásos idézésre a rendőrségen megjelent volna. A jogi képviselő szerint a Panaszos a felszólításra az erkélyről eltávozott és a dolgok is visszakerültek az eredeti helyükre, ezért a Panaszos személyi szabadságának a korlátozása teljes mértékben aránytalan volt.

A panasz szerint a jogi képviselő a Panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbi kifogást tette:

- szükségtelen, aránytalan és indokolatlan volt a Panaszos előállítása.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy a Panaszossal szemben foganatosított előállítás megfelelt az Rtv. 15. §-ban rögzített arányosság követelményének, ezért nem sérült a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította azt is, hogy az előállítás foganatosításakor az intézkedő rendőrök által adott tájékoztatás téves volt, továbbá helytelenül állították ki a Panaszos részére az igazolást, ezáltal sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület szerint az előállítás elhúzódó időtartama kapcsán sérült a Panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga is.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- meghatalmazás;
- a Panaszos jogi képviselője által készített panaszbeadvány;
- előállítás végrehajtásáról szóló jelentés;
- jelentések;
- 4 db DVD lemez.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos a jogi képviselője által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon, illetve videofelvételeken túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

¹ Pl.:

1/2004. Büntető jogegységi határozat,
BH2009. 230,

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

A rendőri szerv szolgálatot teljesítő technikus * órákor észlelte, hogy nyolc fő – egy létrával – közeledik az épület felé. A technikus az észlelteket haladéktalanul jelentette a szolgálatparancsnoknak, aki járőrt irányított a helyszínre. Eközben az ismeretlen személyek a birtokukban lévő alumínium létrát az épület erkélyéhez támasztották, majd több személy – közöttük a Panaszos – felmászott az erkélyre. Az erkélyen * db (* méter x * méter méretű) különböző feliratokkal ellátott molinót rögzítettek a terasz korlátjához.

A rendőrök – a szolgálati rádión kapott utasításnak megfelelően – * órákor érkeztek a megadott helyszínre, ahol azt tapasztalták, hogy több személy az épület előtt tartott egy létrát, amely létrán éppen további személyek másztak fel az erkélyére. A járőrök ekkor több alkalommal felszólították az erkélyre mászó, majd felmászott személyeket, hogy cselekményüket hagyják abba és hagyják el azt, de az érintettek figyelmen kívül hagyták azokat, és a felszólításoknak nem tettek eleget. A személyek hangszórón adták elő követeléseiket és nyilvánították ki véleményüket.

Eközben a személyek az erkélyen egyéb magatartást is tanúsítottak, majd lemásztak. Az épület előtt a korábbi magatartásukkal kapcsolatos felszólításoknak nem tettek eleget, illetve az engedelmességet feltételekhez kötötték.

V.

A panaszban megfogalmazott kifogás vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos előállítása.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1), (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy

más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, ”.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, ”.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat, ”.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 216. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el. ”

A határozat IV. részében ismertetett előzmények alapján az erkélyről lemászott személyek kapcsán a rendőrséget – az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján – intézkedési kötelezettség terhelte. Ezek alapján a Panaszost – az Rtv. 29. § (1) bekezdés adta felhatalmazás alapján – a közrend, közbiztonság védelme, illetőleg bűnüldözési célból igazoltatták.

A rendelkezésre álló bizonyítékok (rendőrségi dokumentumok, videofelvételek) alapján megállapítható, hogy a jogszerűen intézkedő rendőrök több alkalommal felszólították a Panaszost, hogy hagyja el az erkélyt, fejezze be cselekményét, majd amikor az erkélyről lemászott, ugyancsak több alkalommal felszólították. A Panaszos passzív ellenszegülést tanúsítva (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja) a felszólításoknak nem tett eleget, az engedelmességet feltételekhez kötötte.

Mindezek alapján az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata adta felhatalmazás alapján, a helyszínen jelenlévő rendőr utasítást adott a Panaszos előállítására.

Az ismertetett körülmények kellően megalapozták a rendőrök azon feltételezését, hogy a Panaszos szabálysértés elkövetésével (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdés) gyanúsítható.

Ezek alapján az intézkedést fogantató rendőrök részéről fennállt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának alkalmazási lehetősége. E jogszabályhely az eljáró rendőr mérlegelési döntésére bízta – az eset valamennyi körülményének figyelembe vételével – a személyi szabadság korlátozásával járó előállítás, mint rendőri intézkedés fogantatását.

Álláspontom szerint a Panaszos és társai be nem jelentett módon demonstráltak véleményüket, engedély nélkül egyéb jogsértő cselekményeket követtek el, ezek alapján nem állt rendelkezésre más jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél érdekében, mint az előállítás fogantatása.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a személyi szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtása jogszerű és szakszerű volt, továbbá megfelelt az arányosság (Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése) követelményének is, ezek alapján a panasz alaptalan.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontos hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt, a rendőri intézkedést ne akadályozza. A felhívások ellenére a Panaszos nem tett eleget a rendőri felszólításnak, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene fogatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).”²

VI.

A Panasztestület megállapította, hogy az előállítás fogatosításakor az intézkedő rendőrök által adott tájékoztatás téves volt, ezáltal sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület szerint az előállítás elhúzódó ideje kapcsán sérült a Panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga, továbbá a helytelenül kiállított igazolás kapcsán sérült a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga is.

A Panaszos jogi képviselője beadványában nem terjesztett elő a fentiek kapcsán kifogást. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.

A téves tájékoztatás adása, az előállítás időtartama, továbbá a helytelenül kiállított igazolás vonatkozásában érdemi vizsgálatára a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezen eljárás keretében nem volt lehetőség.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye IV cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;

² Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1), (2) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 33. § (2) f) pont I. fordulata, 92. § (1) bekezdése, 93. § (6), (7) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011, (IX. 22.) BM rendelet 39. § (2) bekezdés b) pontja;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése.

Budapest, 2015. május 04.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**